

ВПЛИВ КОРУПЦІЇ НА ПРИВАТНИЙ СЕКТОР

ст. викладач **Жукова Т.А.**
студент гр. Ф-11 **Шестопад А.С.**
Сумський державний університет (Україна)

Корупція стосується кожного суспільства незалежно від рівня його розвитку і ставить під загрозу внутрішню стабільність і безпеку країн в усьому світі [1].

Корупція в бізнесі має дві сторони: корупція у стосунках з державними органами та корупція у приватному секторі.

Більш розгорнуте тлумачення терміна «корупція» було визначено міждисциплінарною групою Ради Європи з корупції: «корупція є хабарництвом або іншим злочинним поведженням осіб у державному або приватному секторі, що веде до порушення обов'язків, покладених на них згідно зі статусом державної посадової особи, приватного співробітника, незалежного агента або іншого роду відносин і має на меті одержання будь-яких незаконних вигод для себе й інших [2].

Корупція має пряме відношення до тіньової економіки. Порушення виникає в тому випадку, коли посадова особа, зловживаючи своїм службовим положенням, діє заради особистого збагачення.

Корупція є найбільшою перешкодою для економічного зростання і розвитку. В приватному секторі корупція впливає на ціну, яка підвищується за рахунок «корупційних витрат», а також відбувається недовіра до партнерів по бізнесу в результаті чого страждає споживач чи клієнт або ж власник.

У приватному секторі економіки застосовуються різні види нелегальної діяльності, які спрямовані на зменшення або ухилятися від виплат до бюджету, що неминує призводить до корупційних порушень. На даному етапі корупція глибоко укорінена у бізнесі українських підприємств. Тому можна сказати, що корупція в приватному секторі фактично є складовою бізнес-процесів.

Загальними причинами розповсюдження корупції у приватному секторі є низька етична культура підприємницької діяльності; безкарність; непрозорість процедур закупівель; відсутність зацікавленості у викритті корупційних практик та їхнього усунення; високий рівень корумпованості державною сектору, який привчає підприємців до застосування корупційних схем та методів.

Розподіл бізнесу на великий та малий суттєво помітний і на корупційному просторі. Великий бізнес одночасно виступає як суб'єкт та об'єкт корупції, часто лобює вигідні для себе корупційні норми законодавства, а малий бізнес є переважно об'єктом корупції. Тому взагалі можна сказати, що малий бізнес є ініціатором антикорупційної системи, так як великий бізнес не дає можливості розвиватися дрібним підприємцям.

На думку ділових асоціацій, малі та середні підприємства України є найвразливішими з точки зору корупційної діяльності [3]. Але іноді й деякі малі та середні підприємства використовують дрібну корупцію, яка дає можливість їм обійти ускладнені бюрократичні процедури, а також за допомогою сплати дрібних хабарів уникають від загрози проблеми ведення підприємницької діяльності та отримання економічних вигод.

Відповідно до дослідження Transparency International - міжнародна організація по боротьбі з корупцією та дослідженню рівня корупції по всьому світу, оприлюднила результати нового Індексу сприйняття корупції 2014.

Отже, Україна отримала лише 26 балів зі 100 можливих та залишилася в останніх рядах списку: 142 місце з 175 позицій. У звіті організації зазначено, що Україна в черговий раз опинилася на одному шаблі з Угандою і Коморськими островами як одна з найбільш корумпованих країн світу.

Досліджуючи готовність компаній зайняти активну позицію у боротьбі з корупцією, можна сказати, що майже половина українських підприємств не задумується щодо даної проблеми та не готові віддавати 3-5% свого прибутку на ефективну боротьбу з корупцією. Тому антикорупційні заходи є пріоритетними більше для тих українських компаній, які мають іноземних бізнес-партнерів, або іноземних інвесторів.

Порівнюючи досвід боротьби з корупцією в різних країнах показує, що важливим етапом є розроблення стратегії, яка включає в себе не лише обґрунтовані реформи, а й бажання керуючих лідерів до протидії корупції.

На думку більшості з опитаних експертів, щодо антикорупційної діяльності, необхідно об'єднати зусилля донорів і бізнесу у боротьбі з корупцією, оскільки таким чином будуть об'єднані ресурси та створені колективні механізми протистояння корупції. І тут донорська підтримка є важливою, оскільки це і є той перший поштовх, який допомагає зорганізуватися [4].

1. Зелінська Н.А. Міжнародно-правові інструменти гармонізації антикорупційного законодавства / Н.А. Зелінська // Актуальні проблеми держави та права.-2009.- С. 451-456.
2. Блажівський С.М., Стефанчук Р.О Протидія корупції у приватно-правовій сфері / С.М. Блажівський, Р.О. Стефанчук // Вісник Національної академії прокуратури України. – №4. – 2013. – С. 5-9.
3. Нойце Я., Каратницький А. Корупція, демократія та інвестиції в Україні. - К. - 2008.
4. Аналітична довідка «Боротьба з корупцією. Роль бізнесу в Україні». – К.: ТОВ «Фарбований лист», 2011.